

Nr 602.

Godkänd av första kammaren den 18 december 1945.

Godkänd av andra kammaren den 18 december 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för ökad utbildning av tandläkare m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 296.)

Till Konungen.

I propositionen nr 381 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 9 november 1945, föreslagit riksdagen att dels besluta att å plats, som framdeles bestämmes, skall uppföras ett nytt tandläkarinstitut med en årlig examinationskapacitet av omkring 80 tandläkare, avsett att tagas i bruk från och med den 1 januari 1948, dels medgiva, att ytterligare 40 tandläkarstuderande må antagas vårterminen 1946 för att erhålla undervisning i den ordning chefen för ecklesiastikdepartementet i omförmälda statsrådsprotokoll förordat, dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att i övrigt vidtaga de åtgärder, som må befinnas erforderliga för ett genomförande av nämnda åtgärder.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft *dels* de likalydande motionerna I: 444 och II: 688, i vilka hemställts, att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 381 måtte besluta dels att för utbildning av tandläkare skola inrättas ytterligare två nya tandläkarinstitut med en sammanlagd årlig examinationskapacitet av minst 80 tandläkare, dels i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande förläggning av det ena av dessa institut till övre Norrland, *dels ock* de likalydande motionerna I: 449 och II: 691, vari hemställts, att riksdagen, med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts proposition nr 381, måtte besluta att å platser, som framdeles bestämmas, skola uppföras två nya tandläkarinstitut med en årlig examinationskapacitet av vardera högst 60 tandläkare, av vilka ett avsett att tagas i bruk från och med den 1 januari 1948.

År 1938 fattade statsmakterna beslut om ett successivt genomförande av en för hela landet avsedd folktandvård. Såsom av den i propositionen lämnade redogörelsen framgår har det för varje år blivit allt mera uppenbart, att bristande tillgång på tandläkare i stor utsträckning förhindrar upprättandet av planerade och beslutade tandvårdskliniker. Riksdagen är ense med departementschefen om nödvändigheten av att åtgärder snarast vidtagas för att avhjälpa denna brist. Medicinalstyrelsen har framhållit, att för hävande av bristen på tandläkare inom folktandvården samt militär- och privatandvården en årlig examination av 180 tandläkare borde komma till stånd. I likhet med departementschefen anser riksdagen det av medicinalstyrelsen angivna examinations-

behovet icke för högt beräknat. Snarare torde man enligt riksdagens mening hava anledning räkna med att nämnda siffra är hållen i underkant.

Tandläkarinstitutet i Stockholm är för närvarande avsett för en utexaminering av 120 nya tandläkare om året. Såsom departementschefen framhållit tala vägende skäl för att detta institut är för stort. Enligt departementschefen borde examinationskapaciteten här i sinom tid nedbringas till högst omkring 100. För att tillgodose detta önskemål, men i främsta rummet för att avhjälpa den akuta bristen på tandläkare för folk tandvårdens behov, synes det riksdagen uppenbart, att ökade utbildningsmöjligheter på här ifrågavarande område med det snaraste böra anordnas. Departementschefen har begränsat sig till att tills vidare förorda uppförande av ett nytt tandläkarinstitut för en beräknad examinationskapacitet av omkring 80 tandläkare om året, medan i motionerna I: 444 och II: 688 föreslagits inrättande av två nya institut med en sammanlagd årlig examinationskapacitet av minst 80 tandläkare samt i motionerna I: 449 och II: 691 yrkats, att två nya institut skulle upprättas med en årlig examinationskapacitet av vardera högst 60 tandläkare. Riksdagen har vid sin prövning av förevarande spörsmål — med hänsyn främst till det framtida behovet av tandläkare — kommit till den uppfattningen, att övervägande skäl tala för att två nya institut upprättas, och har därför nu i princip fattat beslut härom. Emellertid torde det — i första hand på grund av förefintlig brist på lärarkrafter — icke låta sig göra att samtidigt igångsätta utbildningen vid båda de nya instituten. Riksdagen anser därför, att nu till en början i enlighet med Kungl. Maj:ts föreliggande förslag å plats, som framdeles bestämmes, bör uppföras ett nytt institut, avsett att tagas i bruk från och med den 1 januari 1948. Då det ur ekonomiska synpunkter — enligt vad riksdagen inhämtat — torde ställa sig förmånligare med anordnande av ett institut med en årlig examinationskapacitet av 80 i stället för 60 tandläkare, anser riksdagen, att institutet bör planläggas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag. I detta sammanhang vill riksdagen likväl framhålla, att det ur olika synpunkter är till fördel för såväl undervisning som forskning, att institutet icke tilltages för stort. Den årliga examinationskapaciteten synes riksdagen därför böra bliva högst 80 tandläkare. Vid sitt bifall till Kungl. Maj:ts förslag om att institutet planeras för utbildning av 80 tandläkare årligen har riksdagen även beaktat nödvändigheten av att åtgärder snarast vidtagas för ett avhjälpande av råddande allvarliga tandläkarbrist.

Sedan detta nya institut tillkommit och så snart tillgång på lärarkrafter och övriga på frågan inverkan omständigheter göra det möjligt, torde ytterligare ett tandläkarinstitut böra uppföras å plats och med den examinationskapacitet, som framdeles kan komma att bestämmas.

Vad departementschefen i övrigt i detta sammanhang anfört och föreslagit föranleder icke någon erinran från riksdagens sida.

Under återopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande proposition samt motionerna I: 444 och II: 688 ävensom I: 449 och II: 691, dels beslutat, att två nya tandläkarinstitut skola inrättas å platser, som framdeles bestämmas, dels beslutat, att det ena av dessa institut skall uppföras med en årlig examinationskapacitet av högst 80 tandläkare och avsett att tagas i bruk från och med den 1 januari 1948, dels medgivit, att ytterligare 40 tandläkarstuderande må antagas vårterminen 1946 för att erhålla undervisning i den ordning, departementschefen i statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 9 november 1945 förordat, dels

ock bemyndigat Kungl. Maj:t att i övrigt vidtaga de anordningar, som må befinnas erforderliga för ett genomförande av nämnda åtgärder.

Stockholm den 18 december 1945.

Med undersätlig vördnad.

Nr 603.

Godkänd av första kammaren den 18 december 1945.

Godkänd av andra kammaren den 18 december 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare kreditgivning till Finland.

(Statsutskottets utlåtande nr 298.)

Till Konungen.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts i propositionen nr 388, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 23 november 1945, framlagda förslag, till Ytterligare kreditgivning till Finland å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1945/46 under fonden för kreditgivning till utlandet anvisat ett investeringsanslag av 55 000 000 kronor.

Stockholm den 18 december 1945.

Med undersätlig vördnad.

Nr 604.

Godkänd av första kammaren den 18 december 1945.

Godkänd av andra kammaren den 18 december 1945.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avskrivning av nya kapitalinvesteringar å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1945/46.

(Statsutskottets utlåtande nr 299.)

Till Konungen.

I propositionen nr 385 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 23 november 1945, gjort